

[Justitsministeren.]

Med hensyn til knallerter ligger det lidt anderledes. Vi har fået forskellige forslag om, hvordan vi kan sikre mod tyveri af knallerter; disse problemer er til overvejelse, og når overvejelserne er endt, vil vi rette henvendelse til det kriminalpræventive råd, som jo også min forgænger har æren af at have nedsat. Jeg må nok give hr. Nordqvist ret i, at det er glædeligt, at der er så stor overensstemmelse i folketinget vedrørende synet på ned- og afkriminalisering af forskellige lovovertrædelser, sådan at vi antagelig i fuld enighed kan gennemføre reformer på dette område.

Jeg vil gerne føje til hr. Nordqvists bemærkning, at det er glædeligt at kunne karakterisere formanden for det konservative folkeparti som ikke værende konservativ i dette ords sporglige betydning, i hvert fald på dette område. Videre vil jeg gerne sige til hr. Nordqvist, at da det her drejer sig om ikke-partipolitisk stof, vil det vel være lidt for meget forlangt af mig, at jeg skulle tilråde mine regeringskolleger, at de i et og alt fulgte deres respektive forgængere, om hvem jeg ikke er sikker på at jeg kan bruge ganske samme karakteristik, som jeg har brugt om hr. Thestrup.

Jeg er enig med hr. Per Federspiel i, at vi i udvalget bør se på forslagene i sammenhæng med sturkturforslaget. Jeg tror ikke, man vil kunne mobilisere nogen større bekymring, hvis man foretager en sådan sammenligning, men naturligvis skal overvejelserne foretages.

Jeg håber også, at jeg med det, jeg har sagt om de planer, vi har, har beroliget SF's ordfører.

Thestrup: Idet jeg takker justitsministeren for de meget venlige ord til mig, vil jeg gerne tilføje, at jeg mener, jeg virkelig for alvor er konservativ. Det at være konservativ betyder ikke, at man holder fast ved noget, der er forældet og må forandres, men at man ønsker kontinuitet i udviklingen, at man følger bestemte og faste linjer fremefter.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Måske bør jeg så gøre den tilføjelse, at jeg synes, jeg for satte en meget tyk streg under konservativ i ordets sproglige betydning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om svangerskabshygge og fødselshjælp.

(Lovforslaget (nr. 200) findes i tillæg A. sp. 3199, fremsættelsen i tidenden sp. 3586).

Første næstformand (Grete Hækkerup): Sammen med denne sag foretages de under punkterne 5 og 6 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udøvelse af jordemodergering.

(Lovforslaget (nr. 201) findes i tillæg A. sp. 3217, fremsættelsen i tidenden sp. 3586).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Fødselshjælp m. m.).

(Lovforslaget (nr. 202) findes i tillæg A. sp. 3153, fremsættelsen i tidenden sp. 3587).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Koch: Hovedformålet med de foreliggende lovforslag er at samle ansvaret for de forebyggende helbredsundersøgelser af gravide, jordemoderassistance i forbindelse med fødsel og sygebetjeningen af fødsler hos amtskommunerne og hos Københavns og Frederiksberg kommuner. Det betyder i sin konsekvens bl. a., at jordemødre fremtidig skal være offentligt ansatte, og at jordemoderhvervet altså ophører som liberalt erhverv. Forslaget er en naturlig konsekvens af en udvikling, der har betydet, at det har været vanskeligt at sikre, at man rundt

[Koch.]

omkring i landet fik en ligelig betjening med jordemoderassistance, og det forekommer derfor naturligt, man tager dette skridt. Socialdemokratiet kan derfor helt tilslutte sig det også ud fra det principielle synspunkt, at man finder det rigtigt, at personale, der er ansat inden for væsentlige dele af sundhedsforsorgen, er under offentlig ansættelse.

Endvidere betyder forslaget om svangerskabshygijne og fødselshjælp i konsekvens af den offentlige ansættelse, at man giver adgang til vederlagsfri fødselsbetjening på sygehus eller på anden offentlig institution og til vederlagsfri jordemoderhjælp ved fødsel i hjemmet samt ret til vederlagsfri forebyggende helbredsundersøgelse hos jordemoderen under graviditeten. Også dette princip kan vi give vor fulde tilslutning, ikke mindst fordi ordningen smidiggøres, således at man nu vil kunne give hjælpen mere efter behov og ikke efter et bestemt antal, der er fastlagt i loven.

Medens man således i lovforslaget udtrykkeligt bestemmer, at det bliver amtskommunerne og Københavns og Frederiksberg kommuner, der får pligt til at løse disse opgaver, fastlægger man ikke nærmere i lovforslaget, hvordan disse opgaver skal løses. Her er tanken den, at de enkelte kommuner skal udarbejde planer for, hvordan de ønsker at løse opgaverne, og så skal disse planer godkendes af indenrigsministeriet. Jeg tror, dette princip er rigtigt og åbner mulighed for en vis smidig tilpasning de enkelte steder i landet.

I den betænkning, der ligger til grund for forslaget, er der nærmere redegjort for nogle retningslinjer, hvorefter ordningerne skal tilrettelægges, og jeg forstår på bemærkningerne til lovforslaget, at indenrigsministeren i det væsentligste er enig i disse retningslinjer. Deraf fremgår det, at hovedsigtet med tilrettelæggelsen af ordningen vil være, at man vil søge at sikre, at der alle steder i landet bliver mulighed for fødsel på institution i det omfang, folk ønsker det. Her er i dag meget væsentlige forskelle forskellige steder i landet, og vi finder i socialdemokratiet, at det er rigtigt, at man ved den fremtidige planlægning sigter mod, at landet på dette område bliver dækket ligeligt.

I retningslinjerne går man endvidere ud

fra, at jordemødrene skal samles i nogle selvstændige centre, hvor man forestiller sig der skal ansættes 6-7 jordemødre, og at den nærmere planlægning af jordemoderordningen skal henhøre under amtskommunens sygehusudvalg. Det har den fordel, at planlægningen på dette område kan koordineres med sygehusplanlægningen, hvilket selvfølgelig er naturligt.

Men det rejser også visse problemer. For det første kan man vel spørge, og det strejfes også i bemærkningerne, om det på lang sigt er rigtigt på dette område at oprette selvstændige centre, om man ikke bør prøve at integrere det med andre centre, sociale centre, sundhedscentre, som skal laves i amtskommunerne. Det fører over i diskussionen om hele problemstillingen om grænsedragningen mellem socialforsorgen og sundhedsforsorgen. Det har folketingset jo haft anledning til at drøfte ved adskillige lejligheder i den senere tid, og jeg tror, der er grund til at henstille, at det udvalg, som socialministeren har nedsat, det såkaldte Wechselmannudvalg, der netop skal se på grænsedragningen på det lokale plan mellem sundhedsforsorgen, socialforsorgen og de praktiserende læger, måske fremskynder sit arbejde. Her ligger store problemer, problemer, som for øvrigt også i høj grad gør sig gældende i centraladministrationens tilrettelæggelse på det pågældende område.

Den ordning, som man således tænker sig etableret, passer ikke helt på forholdene i det københavnske område, og det skyldes jo netop, at man i det københavnske område i det allervæsentligste har institutionsfødsler. Det var måske værd at se lidt på, hvordan ordningen er tilrettelagt i København, fordi den vel kan danne mønsteret for det øvrige land, når man er nået dertil, at institutionsdækningen for fødsler også er kommet op på det københavnske niveau i det øvrige land.

Endvidere er der måske grund til i udvalget at se lidt nærmere på hele problemet om uddannelse af jordemødrene og samspillet med de andre uddannelser, som findes inden for sundhedsvæsenets område.

Endvidere indeholder lovforslaget uden væsentlige ændringer de gældende bestemmelser om svangerskabshygijne, og det betyder bibeholdelse af den aldersgrænse, man har for adgangen til at yde vejledning i anvendelse af svangerskabsforebyggende

[Koch.]

midler til personer ned til 15 år. Jeg mener nok, vi i udvalget bør se på, om det er rimeligt at opretholde denne aldersgrænse, om vi ikke bør overveje mulighederne for en nedsettelse af den. Jeg forstår også, at justitsministeren har været inde i overvejelser af denne art.

Efter forslagets § 13 skulle loven træde i kraft den 1. april 1973, og skal kommunerne have en rimelig frist til at tilrettelægge de administrative ordninger, derunder overgangen til offentlig ansættelse af jordemødrene, tror jeg, det vil være ønskeligt, at lovforslagene kunne gennemføres i denne samling. Jeg skal derfor på socialdemokratiets vegne tilsige indenrigsministeren og socialministeren bistand til en hurtig og velvillig behandling af de foreliggende forslag.

Karen Thurøe Hansen: Det forslag til lov om svangerskabshygijne og fødselshjælp, som her ligger på bordet, bryder i høj grad med gældende ordning og bygger på, at det for fremtiden skal påhvile amtskommunerne samt Frederiksberg og Københavns kommuner at sørge for, at der bliver vederlagsfri adgang både til de profylaktiske helbredsundersøgelser under svangerskabet og til fødselshjælpen, hvad enten fødslen skal foregå på sygehus eller anden offentlig institution eller som hjemmefødsel.

Forvaltningen af disse opgaver skal varetages af amternes sygehusudvalg efter retningslinjer afstukket af indenrigsministeriet, som igen skal forhandle med sygehusrådet. Det pålægges dog de respektive amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg kommuner selv at udarbejde planerne for de forebyggende helbredsundersøgelser og selve fødselshjælpen og også revisionen af disse planer i det omfang, udviklingen efterhånden gør det påkrævet.

Det nye lovforslag bygger således på, at det offentlige skal tilrettelægge hele fødselsbetjeningen for at tilvejebringe en ensartet, sundhedsmæssigt forsvarlig standard samt en rimelig, bekvem adgang til jordemoderhjælp, uanset hvor i landet man er bosat. Hidtil har ordningen været den, at købstæderne har været betjent af privatpraktiserende jordemødre og landdistrikterne af en distriktsjordemoder, og begge disse har modtaget honorar fra den fødende i forbin-

delse med selve fødselsbetjeningen. Dette system har jo i hovedsagen været opbygget på, at der var tale om hjemmefødsler. Udviklingen har imidlertid medført en stadig stærkere tendens mod institutionsfødsler; en undersøgelse foretaget så sent som i 1969 viser, at på det tidspunkt fødte 81 pct. af alle svangre på institutioner, og procenten er i stadig stigning.

Hidtil har institutionerne, dvs. sygehuse og klinikkerne, i vidt omfang gjort brug af de privatpraktiserende jordemødre, idet sygehushyghedehederne har vist en vis tilbageholdenhed over for fast ansættelse af jordemødrene på sygehuse. På længere sigt vil dette nok være en uholdbar situation for de privatpraktiserende jordemødre, idet de gøres afhængige af, i hvor vidt omfang sygehuse vil gøre brug af dem, og de har ligeledes måttet stå til rådighed på alle tidspunkter af døgnet, både for institutionerne og for deres eventuelle hjemmefødende patienter. De har ikke som andre befolkningsgrupper haft mulighed for at tilrettelægge deres arbejdstid og ej heller deres fritid. Dette har igen medført, at tilgangen til de privatpraktiserende jordemødre har svigtet, og selv om man adskillige steder har sammenlagt jordemoderdistrikterne og derved har givet større befolkningsunderlag og også en forøget indtjening for jordemødrene, har det mange steder været umuligt at få stillingerne besat. Derfor må jeg med et lille hertesuk beklage, at et liberalt erhverv som de privatpraktiserende jordemødre efter det nye forslag udgår, idet fødselshjælpen fremtidig skal styres rent centralt.

Indenrigsministerens forslag går ud på, at alle kvinder, der ønsker det, skal have adgang til at føde uden for hjemmet. Selvsagt kan dette ikke lade sig gøre fra den ene dag til den anden, idet det kræver en vis udbygning af sygehusvæsenet. Det kræver også en samlet planlægning, og der skal også tages hensyn til, at vi foreløbig har en sengekapaцитet på de private klinikker, der stadig væk fremover kan varetage de normale fødsler, mens det overlades til specialafdelingerne på sygehuse, hvoraf der bør findes mindst én i hver sygehuskommune til at tage sig af de komplicerede tilfælde.

Indenrigsministerens forslag bygger på, at der skal oprettes centre, hvor der skal placeres 6 a 7 jordemødre. Ud over undersøgelser

[Karen Thuree Hansen.]

skal disse centerjordemødre også varetage selve fødselshjælpen, hvad enten den foregår på sygehus eller anden offentlig institution eller i hjemmet. Centertanken er ideel på den måde, at man derved kan etablere vagtordninger mellem jordemødrene, således at de kan sikres rimelige arbejdsvilkår, og ligeledes at deres kapacitet og arbejdskraft kan udnyttes rationelt og effektivt.

Økonomisk vil gennemførelsen af det tilstræbte mål, fødsel på institution for alle, der ønsker det, naturligvis betyde forøgede udgifter for staten, idet man har beregnet, at der skal oprettes yderligere 350 sengepladser i årene fremefter, men udgifterne i øjeblikket til den foreslåede ordning af fødselshjælpen balancerer nogenlunde med de udgifter, det offentlige i forvejen har.

Sundhedsmæssigt betyder lovforslaget på lang sigt meget bedre forhold, end der findes i dag, idet det er hensigten, at disse centerjordemødre også skal udøve opsøgende bistand for de svangre i samarbejde med sundhedsplejersker og læger.

Fødsler på institution og specielt på specialafdelinger vil også rent sundhedsmæssigt skabe større sikkerhed i de komplicerede tilfælde, og vi ser frem til, at man dermed også kan nedsætte antallet af de hjerneskadede børn, som vi har været ude for i de senere år.

Samtidig med dette lovforslag behandles indenrigsministerens lovforslag nr. 201 om udøvelse af jordemodergerning og socialministerens lovforslag nr. 202 om offentlig sygesikring, som begge er følgelovforslag.

Vi kan fra den konservative folketingsgruppes side medvirke til en velvillig behandling og gå ind for indenrigsministerens forslag.

Karlskov Jensen: Grundlaget for de lovforslag, vi behandler her, er dels en udvalgsbetænkning, som er afgivet i 1971, dels en udvikling, der har fundet sted igennem lang tid snart, og som har bevirket, at den lovgivning, vi har, og den opbygning af jordemodervæsenet, vi har, ligesom er kommet mere og mere ud af takt med, hvad tiden kræver.

Jeg er helt klar over og helt enig i, at vi trænger til en reform, og de årsager, der ligger til grund her, er jeg enig i.

Efter lovforslaget om svangerskabshygijne og fødselshjælp foreslås ikke alene de forebyggende helbredsundersøgelser, men selve jordemoderassistancen og sygehusbetjeningen henlagt til amtskommunerne, for hovedstadens vedkommende dog Københavns og Frederiksberg kommuner, hvor man jo har særlige forhold. Der bliver tale om en samlet opbygning og en samlet administration for hver af de nye storamters vedkommende, respektive Københavns og Frederiksberg kommuner. Det gælder også hele tilrettelægningen, der i sit sigte stræber imod, at alle kvinder, der ønsker det, skal have adgang til at føde på sygehus eller offentlig klinik. De tabeller, der er optrykt i betænkningen, og som angiver forholdet imellem hjemmefødende og institutionsfødende, sammenholdt med de tal, der er opgivet for, hvor mange af børnene der dør under eller umiddelbart i tilknytning til fødslen, danner jo en ret alvorlig baggrund for denne lovgivning.

Jeg forstår, at der efter forslaget alene bliver tale om, at man giver et pålæg til amterne om at gennemføre det nødvendige i forbindelse med loven her, uden at man i og for sig angiver særlig præcist, i hvilket tempo tilpasningen skal ske; det overlader man til amternes sygehusudvalg, hvad jeg da er meget tilfreds med, for det er jo ret forskelligt fra amt til amt, hvor langt man er fremme med dette arbejde.

Jeg vil gerne sige i den forbindelse, at man bør nok tilstræbe forholdsvis korte sygehusophold i forbindelse med fødslerne og understrege muligheden for, at man kan overføre fødselspatienterne til billigere opholdssteder. Der er peget på barselhvileafdelinger o. lign., og der vil formentlig også i denne forbindelse, nogle steder i hvert fald, kunne være tale om, at man kan inddrage små tidligere sygehuse, som er blevet ledige.

Jeg kunne have lyst til i forbindelse med dette at pege på den mulighed, som lovforslaget jo ikke stiller sig hindrende i vejen for, at disse jordemodercentre, som man her foreslår oprettet, hvor det er praktisk muligt, bliver placeret i nær tilknytning til de lægehuse, der nu opstår rundt omkring, sådan at man måske kan tænke sig, at det bliver til en slags sundhedscentre efterhånden.

De forebyggende helbredsundersøgelser

[Karlskov Jensen.]

under svangerskabet foreslås henlagt til disse lokalt placerede centre med 6-7 jordemødre tilknyttet. Disse centerjordemødre skal dels forestå helbredsundersøgelserne, dels medvirke ved selve fødslen, uanset hvor den foregår, om det er i hjemmet, på sygehus eller på klinik.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget bliver efter bemærkningerne til lovforslaget en merudgift for staten på ca. 4¹/₂ mill. kr. årligt, medens der skulle blive tale om en tilsvarende nedgang for amtskommunerne. De samlede udgifter skulle altså blive omtrent, som de er nu, omkring 40 mill. kr.

Efter lovforslaget bliver de amtskommunale udgifter til lønninger og drift af centre genstand for statsrefusion i lighed med andre sygehusudgifter, dvs. 35 pct.s refusion, men dog sådan at amtskommunen skal afholde udgifterne til de forebyggende lægeundersøgelser. Jeg er noget tilbøjelig til at tro, at disse udgifter måske er budgetteret i underkanten; der vil formentlig nok, i hvert fald efterhånden, blive tale om større udgifter til fribefordring på grund af de afstande, der bliver tale om.

Der bliver også betydelige investeringsudgifter på 200-300 mill. kr., eller hvor meget det vil blive, men da det jo efter forslaget er sådan, at udbygningen kan ske over en længere årrække, naturligvis afhængigt af, i hvilken grad man er i stand til at inddrage eksisterende bygninger, må det vel nok siges at være rimeligt.

Det er efter lovforslaget overladt til amtskommunerne at ansætte jordemødrene, og der er ikke foreskrevet en bestemt ansættelsesform. Der kan således blive tale om overenskomstansættelse eller tjenestemandsansættelse, men også — hvad jeg lægger vægt på — deltidsansættelse. Ansættelserne skal jo ske efter en forhandling mellem amtskommunerne og jordemødrenes organisation, og det er min opfattelse, at man igennem den meget fleksible ordning, der her er foreslået, lettere vil kunne inddrage de hidti-

dige privatpraktiserende jordemødre i den nye opbygning.

Jeg vil gerne, om vi i udvalget, sådan som det blev nævnt af den socialdemokratiske ordfører, kunne få lejlighed til at se på reglerne, der gælder for uddannelsen af jordemødre. Her har vi jo et område, hvor kvinder, der bliver enlige af en eller anden grund, har en mulighed for at få en uddannelse, og måske har vi en mulighed for at drage nytte af den modenhed og erfaring, som de kan være i besiddelse af.

Man kan være betænkelig ved, at den afstand, der bliver til jordemoderen, i adskillige tilfælde forøges væsentligt ved lovforslaget, men der er jo muligheder for, at man rent lokalt kan administrere ordningen sådan, at helbredsundersøgelserne, som det jo navnlig drejer sig om, vil kunne finde sted ved konsultationer flere steder i området.

I hovedtrækkene er jeg altså enig i det fremsatte lovforslag til reform af jordemodervesenet. Der er et par enkeltheder, jeg gerne vil have drøftet i udvalg. Jeg har også et enkelt spørgsmål, jeg sådan set godt vil rejse over for ministeren her ved første behandling. Det drejer sig om, på hvilken måde ministeren har tænkt sig at privatklinikkerne skal indplacere i systemet fremover. Deres kapacitet vil der givetvis være brug for lang tid fremover, og jeg synes, der må opstå visse problemer, der skal afklares i denne forbindelse.

Til sidst har jeg et lille hjertesuk: det kan vist ikke være anderledes, men så godt som alle paragraffer i dette lovforslag indeholder bemyndigelser; det, vi bygger på, må i væsentlig grad være de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, for de endelige regler vil jo først fremgå af senere forhandlinger. Det var jo rart, om så mange som muligt af bestemmelserne i princippet fandtes i lovforslaget.

De to andre tilknyttede lovforslag, jordemoderloven og ændring af loven om offentlig sygesikring, er jo naturlige følgelove, og jeg skal ikke gøre nogen bemærkninger om dem, men slutte med at sige, at vi fra ven-

[Karlskov Jensen.]

stres side meget positivt vil gå ind i udvalgsarbejdet. Vi ser med tilfredshed på de reformforslag, der er fremsat her, og vi skal gerne yde vores medvirken til, at lovgivningen på dette område kan blive fremmet, sådan at loven kan træde i kraft, og sådan at amterne får en rimelig frist til at bringe forholdene i orden til ikrafttrædelsestidspunktet den 1. april 1973.

Else-Merete Ross: På det radikale venstres vegne kan jeg straks sige, at vi er positivt indstillet til lovforslagene, men mener, at de giver anledning til grundig udvalgsbehandling.

Da det første lovforslag helt omorganiserer jordemodervæsenet, er det tilfredsstillende, at Den almindelige danske Jordemoderforening, som henstillede, at et udvalg undersøgte en ændring af fødselshjælpens tilrettelæggelse, selv kan gå ind for lovforslaget.

Alle de mange instanser, som der er forhandlet med, har med undtagelse af én givet principiel tilslutning. Af særlig betydning er det vel, at Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening, som særlig berøres af den organisatoriske omlægning, også synes at være indforståede.

Der foreslås en enhedsledelse af fødselshjælpen, således at ansvaret for de forebyggende svangerskabsundersøgelser, jordemoderhjælp og sygehusbetjening af fødsler samles hos amtskommunen og Københavns og Frederiksberg kommuner.

Lovforslaget indeholder ikke detaljer. Indenrigsministeren vil efter forhandling med sygehusrådet udfærdige retningslinjer for tilrettelæggelse af opgaven. Amtskommunen udarbejder en plan, som senere kan revideres, når udviklingen gør det påkrævet. På den måde vil tilrettelæggelsen kunne tilpasses forudsætningerne i de forskellige dele af landet. Planen og senere revisioner skal godkendes af indenrigsministeren. Retningslinjerne vil stort set følge betænkningen.

De to hovedformål er en forbedring af jordemødrenes ansættelses- og arbejdsvilkår og en forbedring af forholdene for de gravide, specielt med mulighed for fødsel på sygehus eller offentlig klinik. Det forekommer helt rimeligt, at jordemødre bliver offentligt

ansatte og får en fast arbejdstid og en forud fastlagt arbejdstid som andre befolkningsgrupper. Amtskommunerne kan selv afgøre ansættelsesformen og vil også kunne ansætte jordemødre som deltidsansatte, hvad der kan være af betydning for de nuværende privatpraktiserende jordemødre. De skitse-rede overgangsregler forekommer rimelige.

Det forekommer mig ret optimistisk, når indenrigsministeren mener, at der skulle være mulighed for i løbet af nogle år at nå det mål, at alle, der ønsker det, kan føde på sygehus eller institution. Det angives at kræve yderligere ca. 350 sengepladser. Der tales for tiden meget om det ønskelige i en reduktion af befolkningstilvæksten i hele verden. Da vi er interesseret i dette spørgsmål, må det vel også være en opgave for os i Danmark at prøve at begrænse fødselsantallet. Er der taget hensyn til en eventuel nedgang i fødselsantallet ved det foreslåede antal på 350 ekstra sygesenge?

Det lyder tiltalende, at man vil tilstræbe, at den fødende kun de første dage beslaglægges en fødeseng og derefter overflyttes til en barselhvileafdeling, hvortil anlægsudgifterne er betydelig mindre. Jeg finder det helt rigtigt, at ministeren ikke til at begynde med følger forslaget fra Dansk Selskab for Gynækologi og Obstetrik om, at specialafdelinger for gynækologi — undskyld, gynækologi — og obstetrik på sygehusene skal fungere som centre for hele fødselshjælpens varetagelse. Det er nok det rigtige på lang sigt, men ikke i starten. Man må fortsætte med at opbygge disse specialafdelinger for fødende med forventede komplikationer og så efterhånden udvide deres kapacitet til også at omfatte normalt fødende.

Det forekommer mig at være den hurtigste form for udbygning at følge ministerens og betænkningens forslag om lokalt placerede centre med 6-7 jordemødre pr. center. Da nogle gravide vil få lang afstand til centrene, må det dels være rimeligt, at i hvert fald nogle centre kan have ambulante konsultationer uden for centeret, og dels at man som angivet i lovforslaget ser nærmere på befordringsgodtgørelse fra hjemsted til centeret.

Måske var der grund til at undersøge, om tabt arbejdsindsigt kan være grunden til, at nogle udebliver fra helbredsundersøgel-

[Eise-Merete Ross.]

ser; hvis det skulle være tilfældet, kunne man åbne mulighed for undersøgelser uden for den almindelige arbejdstid.

Gravide har ret til et vist antal helbredsundersøgelser hos læge og et vist antal hos jordemoder. Man vil ophæve begrænsningen til de nuværende 6 jordemoderundersøgelser og lade dem være åbne efter behov. Det lyder umiddelbart tiltalende for dem, der har behov for flere undersøgelser, men har det ikke en pædagogisk oplysende virkning, at der er angivet et tal, så gravide får forståelse af, at det er til deres eget og barnets bedste, at de kommer til undersøgelserne? Selv om undersøgelserne hos jordemoderen er gratis, udnyttes de dog ikke fuldt ud og ofte ikke af dem, som havde størst behov for regelmæssige undersøgelser. Der vil ved oprettelse af centre med fastansatte jordemødre være mulighed for en vis opsøgende virksomhed for at motivere kvinder til at komme til undersøgelse.

Betænkningen indeholder mange interessante perspektiver for disse centres senere udbygning og samarbejde med andre sociale institutioner.

Selv om det er fremtidsmusik, har jeg med stor interesse også læst bilag 8 af overlæge Helge G. Bertelsen. Så vidt jeg kan se, er her det eneste sted, hvor faderens rolle og betydning er omtalt. Jeg ved, at en fader kan være med ved fødsel, når hans kone ligger på privatklinik. Jeg er ikke klar over, om man også tillader det på et sygehus. I Frankrig har man længe haft barselorlov for nybakte fædre — både dem med og dem uden vielsesattest. Jeg går ud fra, at det er i erkendelse af, at man er to til at starte barnet og derfor også skal være to til at modtage det og tage sig af det i den første tid. I fremtidig lovgivning i Danmark skulle vi nok overveje at få faderen med i vor lovgivning på disse områder.

I lovforslagets § 4 er det bedre og stærkere formuleret end i gældende lov, at læge og jordemoder bør henvise kvinder med personlige, sociale eller økonomiske vanskeligheder til mødrehjælpen eller den sociale og sundhedsmæssige forvaltning. Det har jo vist sig, at for tidlig fødsel med de komplikationer, det kan medføre både for moderens og barnets helbred, i betydelig større

grad finder sted blandt kvinder med social og økonomisk dårlig status.

Ifølge loven kan vejledning i anvendelse af svangerskabsforebyggende metoder kun tilbydes og ydes personer, der er fyldt 15 år. Dette er begrundet i, at vor kriminelle lavalder er sat til 15 år, og at det er strafbart at have seksuelt forhold til en person under den alder. Det er ment som en beskyttelsesforanstaltning for de unge. Med tidligere kønsmodenhed synes denne aldersgrænse ikke altid rimelig. Det bør vel derfor med justitsministeren drøftes, om grænsen skulle nedsættes generelt til 14 år. En dispensationsordning for tildeling af præventive midler gennem f. eks. mødrehjælpen, når pigen har et fast forhold, er måske vanskelig at administrere. For nylig er en 14-årig piges anmodning om præventivt middel blevet afvist. Da hun så blev gravid på grund af manglende prævention, fik hun tilladelse til abort. Det virker jo temmelig irrationelt.

Jeg vil gerne spørge: ville man gå uden for nugældende lovs rammer, hvis man i et tilfælde, hvor en 14-årig bad om præventive midler, opfordrede hende til sammen med sin ven at komme til konsultation og gjorde dem i fællesskab klar over, at han burde bruge kondom, indtil hun var gammel nok til selv at få anvist præventive midler? Eller ville man, som læge Jørgen Starup foreslår, kunne overlade det til den enkelte læges skøn, om han mener det berettiget at give en 14-årig pige, hvis menstruation er i orden, og som har et fast forhold, en recept på p-piller?

Jeg vil gerne have lov til i udvalget at få rejst det spørgsmål, om den forebyggende svangerskabsvejledning skal være gratis også ud over den, der sker i forbindelse med fødsel. Jeg ved, at vejledning er gratis i mødrehjælpen, men den er ikke gratis hos den almindeligt praktiserende læge, og jeg synes, det var et spørgsmål, vi skulle tage op til drøftelse, da det jo er bedre at forebygge end bagefter at skulle foretage en abort.

§ 11 omhandler bl. a. oprettelse og drift af seksualklinikker. Sådanne klinikker blev anbefalet af befolkningskommissionen, var det ikke omkring 1936? Ved ministeren, hvor mange seksualklinikker der til dato er oprettet? Jeg er bange for, at de kan tælles

[Else-Merete Ross.]

på én hånd, men vi kan jo få svaret i udvalget.

Lovforslag nr. 201 angående bistandspligt for jordemødre svarende til de regler, der gælder for lægers bistandspligt, kan vi tilslutte os.

Lovforslag nr. 202 om ændring af lov om offentlig sygesikring er for en dels vedkommende en konsekvens af lovforslaget angående svangerskabshygijne og fødselshjælp, idet reglerne om jordemoderhjælp etc., hvis det første forslag gennemføres, skal udgå af lov om offentlig sygeforsikring. Det kan vi tilslutte os.

Den anden del drejer sig om den helt modsatte del af tilværelsen, nemlig om begravelser og begravelsesforsikring af visse personer. Da det kun vil få betydning for ca. 100 tilfælde og ydelsen af denne specielle begravelseshjælp kun vil andrage ca. 25.000 kr. i alt, ville jeg mene, at vi kan tilslutte os forslaget, men vil dog gerne have det drøftet i udvalget først.

Det radikale venstre kan tilsige velvillig behandling af lovforslagene i udvalget.

Grete Westergaard: Offentlig ansættelse og aflønning af jordemødre er en god ting. Nu er det ved at være slut med jordemødre som isolerede personer, nu hvor det forebyggende skal ind i billedet, og det skal det jo. Hvornår kommer lægen ind i billedet, så også han bliver offentligt ansat?

Centertanken er god, men nær kontakt til det sociale apparat må være til stede. Hvordan sikrer vi den? Forudsætning for centret er også, at der bliver gode befordringsgodtgørelsesbestemmelser og konsultationer rundt om i området. Det er vældig godt med den ordning, der skitseres i bemærkningerne, men ikke i lovforslaget, at centerjordemødrene skal følge patienten fra helbredsundersøgelsesstadiet til fødselstidspunktet. Vi er glade for det forebyggende i sagen, men vil den behovsprægede ordning betyde, at der kun bliver tale om behov og ikke et fast minimum af helbredsundersøgelser hos jordemoderen? Jeg så som fru Else-Merete Ross gerne, at vi havde et vist antal undersøgelser hos jordemoderen.

Med disse ord lover jeg en velvillig behandling af lovforslagene; en masse spørgsmål har rejst sig under gennemgangen, men

dem regner jeg med at vi i udvalget kan få en grundig belysning af.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for en meget velvillig behandling. Jeg havde nu i og for sig heller ikke forventet andet.

Der er jo tale om en rammeordning. Det er understreget, at amtskommunerne og primærkommunerne København og Frederiksberg selv skal finde ud af at udfylde rammerne i loven.

Hr. Koch taler om centrene og mener, at det måske ikke er den rigtige løsning. Det er muligt, det ikke er den rigtige løsning på længere sigt. Jeg tror nok, man i den forbindelse skal se lidt på, at der er et afstandsproblem; det er jo ikke bare et spørgsmål om fødslen, men det er i høj grad også et spørgsmål om undersøgelserne. Derfor tror jeg nok, at centertanken er den bedste på nuværende tidspunkt, men måske ikke for tid og evighed. Det vil tiden vise.

Med hensyn til spørgsmålet om afgrænsningen af de sociale og sundhedsmæssige problemer er det rigtigt, at Wechselmannudvalget sidder og arbejder med tingene, og vi kan give et lille pip om, hvor langt det er nået, således at man får fremskynnet udvalgets arbejde.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at lovforslaget indebærer ikke en tvang over for dem, der står i den situation at skulle føde, men at det i høj grad er et tilbud, og vi skal søge at skabe muligheder for dette tilbud over hele landet.

Hr. Koch var inde på spørgsmålet om en svangerskabsforebyggende vejledning for personer under 15 år. Det er rigtigt, som det er sagt, at det tidligere er rejst over for justitsministeren. Det er nu også rejst af fru Else-Merete Ross og andre ordførere. Jeg vil gøre opmærksom på, at det er jo et spørgsmål om straffeloven, og hvis man går ind på dispensation, så er det muligt, det er juridisk holdbart, men det er i hvert fald for mig at se et udtryk for dobbeltmoral, når man har en 15 års grænse og giver dispensation ned til 14. Jeg så hellere, man havde en ordning, hvorefter grænsen var 14 år, men det kan vi jo komme tilbage til.

Jeg vil gerne understrege et par bemærkninger, som fru Karen Thuroe Hansen gjorde. Det drejer sig om en ensartet og veder-

[Indenrigsministeren.]

lagsfri fødselshjælp for hele landets kvindelige befolkning. Det drejer sig om muligheden for fødsel på sygehus eller klinik, men det er ikke bare det, det er i nok så høj grad også et spørgsmål om, at jordemødrene får rimelige arbejdsvilkår og et spørgsmål om, at vi imødegår den mangel, som stadig er fremherskende på dette område. Man kan beklage, som fru Karen Thurøe Hansen siger, alt efter temperament, at et liberalt erhverv ikke kan fortsætte, men situationen er den, som jeg her har nævnt, at der er mangel på jordemødre, og det var fru Karen Thurøe Hansen også inde på.

Til hr. Karlskov Jensen vil jeg gerne sige, at hvis man kan knytte disse centre til lægehusene, så vil jeg tro, at man gør det ude omkring i amterne. Man vil selvfølgelig gøre det på den mest hensigtsmæssige måde. Om afstanden bliver for stor, kan man altid diskutere; i den udstrækning distrikterne bliver større, bliver afstanden også større for de fødende, når det drejser sig om distriktsjordemødrene.

Med hensyn til de private klinikker er det klart, at man kan ikke opbygge en sådan ordning fra den ene dag til den anden, og det er lige så rigtigt, at amterne har mulighed for at indgå overenskomster, således at man i en overgangsperiode kan benytte de privatklinikker, som findes.

Hr. Karlskov Jensen var inde på udgiftsstørrelsen 200-300 mill. kr. Jeg vil nærmere anslå det til omkring 100-120 mill. kr. på længere sigt, og så er det endda afhængigt af, hvordan man indretter disse sengepladser til de fødende kvinder.

Jeg tror ikke, hr. Karlskov Jensen behøver at være nervøs med hensyn til bemyndigelsen til ministeren, for han vil i høj grad støtte sig på dem, der, om man så må sige, har forstand på disse dele, og gøre det så smidigt som overhovedet muligt.

Fru Else-Merete Ross mente, at jeg var for optimistisk, når jeg mente, at man kunne nå det i løbet af nogle få år. Jeg håber, min optimisme holder, og at man virkelig ude omkring følger denne rammelov op, således at man får det, man tilsigter med lovforslaget.

Fru Else-Merete Ross sagde: vi tilstræber alle en reduktion af befolkningstilvæksten i verden. Jeg har ikke en fornemmelse af, at

vi lige netop skal tilstræbe en nedgang i befolkningstilvæksten hos os selv. Der er nogen, der snakker lidt om, at det måske er lidt for få, der kommer i ny tilgang.

Jeg er enig med fru Else-Merete Ross, det fremgår også klart af lovforslaget, med hensyn til det mere vidtgående forslag fra det selskab, som jeg ikke skal udtale navnet på, for så er jeg bange for at knække tungen. Også jeg mener, man skal gå den bløde vej i dag, selv om det kan være, at det videregående forslag bliver det, man når til engang med tiden.

Fru Else-Merete Ross og fru Grete Westergaard var inde på i forbindelse med behovsundersøgelsen — hvor vi jo i lighed med skolelægeordningen nu siger: der skal ikke så og så mange undersøgelser til, det må afhænge af behovet — at man måske alligevel burde opretholde tallet af hensyn til dem, der har mest behov for det. Det er jeg parat til at tale videre om i udvalget, men det, der var hensigten med dette lovforslag, var at gøre rammerne så vide som muligt og at give større mulighed for dem, der havde behov for et endnu større antal undersøgelser end dem, man i forvejen har fastlagt.

Med hensyn til barselorlov for fædre, så tør jeg bare lige nævne det, men skal overhovedet ikke kommentere det. Om der overhovedet skulle være penge til det, og hvilke tanker det i øvrigt bygger på, ja, det kan man få lejlighed til at diskutere ved en senere lejlighed.

Fru Else-Merete Ross var inde på spørgsmålet om den forebyggende svangerskabsvejledning og spørgsmålet om den gratis vejledning i prævention. Herom kan jeg sige, at der ligger et lovforslag i indenrigsministeriet, men de økonomiske konsekvenser på dette område er vi så usikre over for, at vi i hvert fald har lagt det lidt til side indtil videre; men jeg er parat til i udvalget at give oplysninger, hvis man ønsker det.

I øvrigt endnu en gang tak for en velvillig modtagelse.

Else-Merete Ross: Nu bevæger jeg mig sikkert ind på meget usikker grund, hvor jeg ikke har bund under fødderne. Jeg ved godt, at det hører hjemme under justitsministeriet, hvis vi skulle ændre den kriminelle lavalder til 14 år, og det er jeg faktisk ikke tilhænger af, så det vil jeg ikke foreslå. Det

[Else-Merete Ross.]

var derfor, jeg spurgte om dispensationerne, og jeg vil godt vide, om det ikke hører hjemme under indenrigsministeren, for det er dog læger, det drejer sig om.

Lægerne afgiver et løfte om at hjælpe en patient, og jeg synes, at nogle læger må komme i den situation, at de ikke kan overholde deres lægeløfte, når de skal sige nej til en pige og samtidig ved, omtrent så sikkert som amen i kirken, at hun bliver gravid 1 eller 2 måneder efter, hvorfor han skal indstille hende til abort. Er der ikke en konflikt dér, så det var bedre, at man indførte en dispensationsordning? Jeg tror, læger egentlig er dem, som allerbedst ved, om de skal give pigen midlet eller ej. Kunne man ikke uden at komme ind på den generelle 14 års grænse nå til denne dispensationsmulighed, som vel sorterer under indenrigsministeren?

Jeg vil godt sige om dette med nedgang i fødselstallet hos os selv, at jeg ved da godt, at man måske godt kunne have lidt flere folk her i landet, men vi kan i hvert tilfælde ikke stå og slå kors for os i anledning af befolkningsekspllosionen i alle andre lande og så sige: ja men naturligvis ikke i lille Danmark, for vi kan sagtens have nogle flere. Jeg mener, at så er vi nødt til at tage nogle børn fra andre lande og prøve at fordele befolkningen over verden. I hvert tilfælde synes jeg, det er noget hykleri, at man beder andre om at begrænse deres børnefødsler, mens vi selv bare fortsætter.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg synes egentlig, det var en sær tanke, fru Else-Merete Ross her var inde på, at vi skulle nedsætte vores fødselsantal her i landet og så importere nogle børn udefra. Jeg tror ikke, det ville være den rigtige fremgangsmåde. Det, det drejer sig om, er jo, at Danmarks fødselspromille er langt, langt mindre, end den er netop i de lande, man tænker på, hvor der er en fødselsekspllosion. Jeg synes ikke, vi med rimelighed kan sammenligne Danmarks forhold med de lande, hvor dette foregår.

Jeg vil gerne sige med hensyn til dispensation, at det vil jeg meget nødig have med at gøre. Hvis det er sådan, at lægen i en given situation giver vejledning i prævention,

så kan man jo i og for sig sige, at dermed overtræder han loven og opfordrer til, at den pige, som har været i den situation, fortsætter fra 14 år til 15 år og altså gør noget kriminelt. Så kan man spørge, om det moralsk er rigtigt. Jeg synes hellere, man må tage konsekvenserne og få en fast aldersgrænse, i stedet for dette med en dispensation. Det lyder utiltalende for mig i hvert fald.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse med dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre landmænd.

Valgt blev: Erik Worm, Poul Dalsager, Falk Hansen, Risgaard Knudsen, Knud Nielsen, Lone Nielsen, Buchart Petersen, Morten Lange, Kurt Bræuer, H. C. Toft, Burgdorf, Niels Ravn, Søren Jensen (Hasseris), Anders Andersen, Karlskov Jensen, Gunnar Jensen og Erik Hansen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om uddannelse af maskinister og maskinmestre.

Valgt blev: Erik Andersen (Fr. borg amt), Ritt Bjerregaard, Henning Jensen, Tove Lindbo Larsen, Knud Nielsen, Søgaard, Bent Sørensen, Henning Philipsen, Maigaard, Henning Andersen, Bo Kristensen, Simonson, Brøndlund Nielsen, Robert Christensen, Merete Bjørn Hanssen, Ole Vig Jensen og Samuelson.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

Valgt blev: *Erik Andersen* (Fr. borg amt), *Ritt Bjerregaard*, *Henning Jensen*, *Tove Lindbo Larsen*, *Knud Nielsen*, *Søgaard*, *Bent Sørensen*, *Maigaard*, *Grete Westergaard*, *Bo Kristensen*, *Henning Andersen*, *Simonsen*, *Robert Christensen*, *Merete Bjørn Hanssen*, *Brøndlund Nielsen*, *Svend Haugaard* og *Samuelson*.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om naturfredning. (Naturfredningsrådet, fredningsplaner, anlæg i det åbne land, byggelinjer).

Valgt blev: *K. J. Mortensen*, *Camre*, *Gorrsen*, *Frøde Jakobsen*, *Risgaard Knudsen*, *Otto Mørch*, *Bent Sørensen*, *Vivike*, *Morten Lange*, *Lowzow*, *Juul-Madsen*, *Thestrup*, *Jens Chr. Christensen*, *Nyboe Andersen*, *Kristen Østergaard*, *K. Helveg Petersen* og *Nordqvist*.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 18. april kl. 13.30 med følgende dagsorden:

1) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om fodterapeuter.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om en kartoffelmelsordning. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om en sukkerordning. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om spiritus og gær. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om naturgasforsyning.

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Om forbedringer m. v.).

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri.

10) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Ændring af reglerne om byggegodtgørelse).

11) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om udlændinges adgang til landet m. v. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

12) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp, forslag til lov om ændring af lov om udøvelse af jordemodergerning og

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Fødselshjælp m. m.).

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste første næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 11.39.

82. møde.

Tirsdag den 18. april kl. 13.30.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Lønningsudvalget har afgivet tillægsbetænkning over forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension og lov om pensionering af civilt personel m.v. i forsvaret. Eksemplarer er omdelt.

Socialudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Sygedagpenge) og forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Dagpenge). Eksemplarer er omdelt.

Det er meddelt mig, at *K. J. Mortensen* ønsker at udtræde som stedfortræder i udvalget for undervisning og uddannelse. Til ny stedfortræder har vedkommende gruppe udpeget *Tove Lindbo Larsen*. Den pågældende er herefter valgt.

Det er meddelt mig, at *Erhard Jakobsen* ønsker at udtræde som medlem af boligudvalget. Til nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget den hidtidige stedfortræder *Erik Worm*, og til ny stedfortræder er udpeget *Erhard Jakobsen*. De pågældende er herefter valgt.

Det er meddelt mig, at *Moses Olsen* ønsker at udtræde som medlem af udvalget om forureningsbekæmpelse. Til nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget *Birte Weiss*. Den pågældende er herefter valgt.

Med skrivelse af gårs dato har finansministeren fremsendt betænkning fra udvalget til forbedring af kildeskatten. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget *Ellen Strange Petersen* har meddelt mig, at hun ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Har ministeren sikret sig, at ministeriets nyansatte narkotikakonsulent for København og Frederiksberg vil følge de retningslinjer, folketinget har angivet?“

Medlem af folketinget *Gudme* har med-

delt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Torsdag den 13. april meddelte pressen, at en københavnsk advokat den foregående dags morgen var blevet anholdt, og flere af aviserne kunne bringe fotografier af den anholdte, da han af et par kriminalbetjente fra sin bolig blev ført til politibilen. I praksis kan noget sådant kun lade sig gøre ved, at man fra politiets side på forhånd orienterer pressen, så fotografierne kan være til stede ved anholdelsen. Billiger ministeren denne fremgangsmåde, og vil han i benægtende fald sørge for, at den standses?“

Medlem af folketinget *Kurt Brauer* har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren oplyse, om og hvornår der kan indføres en autorisationsordning for oplysningsbureauer?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i morgen.

Medlem af folketinget *Camre* har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for forureningsbekæmpelse at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren tage initiativet til undersøgelse af eventuelle skadevirkninger af emballagerester i mælk?“

Medlem af folketinget *Camre* har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for forureningsbekæmpelse at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren gennemføre et forbud mod fremstilling, import og anvendelse af PCB (polyklorerede bifenyl)er?“

Disse spørgsmål vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid onsdag den 26. april 1972.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 128) findes i tidenden sp. 4208, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1033).

Der var ikke stillet ændringsforslag.